

Nr 26.

Af herr **Olsson** i Blädinge, om *skrifvelse till Kungl. Maj:t angående bättre förmånsrätt för kommunalutskylder, m. m.*

Vid förra årets riksdag tillät jag mig uti en motion, nr 84, föreslå, att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådana bestämmelser att kommun tillförsäkras förmånsrätt i gäldenärs bo för i vederbörlig ordning uttaxerade kommunalutskylder, äfvensom att, där dessa utskylder äro debiterade för utarrenderad jordbruksfastighet, desamma må, i den mån de icke af arrendator eller ägare guldits, af fastigheten utgå med förmånsrätt.

Såväl denna framställning som tvenne andra motioner med ungefär samma syftemål blefvo af lagutskottet på anförda skäl afstyrkta.

Emellertid, då ärendet förekom till behandling i riksdagen, visade det sig, att de skäl motionärerna anført ägde större bärkraft än dem utskottet anført för sitt afslagsyrkande, i det att Andra kammaren med 110 röster mot 65 biföll den af undertecknad i ämnet väckta motionen.

Det torde alltså härigenom få anses konstateradt, att det förefinnes ett verkligt behof af en förändring angående förmånsrätten för de kommunala utskylderna och detta särskildt beträffande dem, som utgå af jordbruksfastighet.

Det enklaste sättet att nå det åsyftade målet kunde väl tyckas vara att uppflytta själfva förmånsrätten så att säga på ett högre plan, men detta ensamt är ej tillräckligt att i alla afseenden och förekommande fall uppnå detta mål.

Då t. ex. jordegendom är upplåten till s. k. landbo eller arrendator, hvilken enligt 57 paragrafen i kungl. förordningen om kommunalstyrelse på landet svarar för den arrenderade fastighetens kommunalutskylder, och ifall denne gör konkurs med ringa eller kanske inga tillgångar, så har kommunen också ringa eller alls inga utsikter att

utfå dessa utskylder. Att en sådan eventualitet under vissa förhållanden kan blifva mycket kännbar för öfriga skattdragande uti en kommun, ligger i öppen dag.

Det är klart att en reform uti antydda hänseende för med sig vissa svårigheter, men man må hoppas att desamma, med hjälp af en god vilja, icke skola visa sig oöfvervinneliga.

Sedan förra året har ytterligare tillkommit ett skäl, som talar för en ändring till ett bättre uti ifrågavarande hänseende, nämligen präst-lönemedlen, hvilka, efter hand som gällande lönekonventioner utgå, sedermera få natur af vanliga kommunalutskylder och således förlora den förmånsrätt desamma nu i viss mån äga. I öfrigt ber jag få hänvisa till de motiveringar, som lågo till grund för förra årets motioner i ämnet och som äro tillfinnandes i lagutskottets betänkande nr 16 för 1910.

Att åvägabringa en utredning uti allt hithörande och därpå grunda ett bestämdt yrkande är i de flesta fall för en enskild motionär icke gärna möjligt. Hvad som åsyftas är kort och godt att i görligaste måtto tillförsäkra kommunerna de skattemedel, som lag- och författning-enligt beslutas. På hvad sätt detta lämpligast kan ske, torde endast genom Kungl. Maj:ts försorg kunna tillfullo utredas, hvarför jag tillåter mig föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan utredning, att bättre förmånsrätt i gäldenärs bo än den nu gällande må tillförsäkras kommun för i vederbörlig ordning beslutade kommunalutskylder, äfvensom att, där dessa utskylder äro debiterade för utarrenderad jordbruksfastighet, desamma må, i den mån de icke af arrendator eller ägare guldits, af fastigheten utgå med förmånsrätt, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en sådan utredning kan föranleda.

Stockholm den 21 januari 1911.

P. M. Olsson.